

Lähetäjä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottaja:

Kirkkonummen kunta
Yhdyskuntatekniikan lautakunta
Kaavoitusarkkitehdit Kaisa Kilpeläinen ja Seppo Mäkinen
PL 20
02401 Kirkkonummi
kirkkonummen.kunta@kirkkonummi.fi,
kaisa.kilpelainen@kirkkonummi.fi
seppo.makinen@kirkkonummi.fi

Asia: Mielipide Masalan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Mielipiteen jättää Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y. (rek.nro 116.353). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdysiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Tringa ry on tutustunut Masalan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja lausuu sen johdosta mielipiteenään seuraavaa.

Kaava-alueen arvokkaat lintualueet

Espoonlahti on todettu vuonna 2010 linnustoarvoiltaan maakunnallisesti merkittäväksi alueeksi (Ellermaa 2010). Alue kuuluu valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan ja sen Natura-tietolomakkeelle on kirjattu alueen suojeluperusteiksi myös lintudirektiivin I-liitteen lintuja.

Alueella on merkitystä vesi- ja kosteikkolinnuston pesimäalueena, maakunnallisesti merkittäviä ovat lahdella lävehtävät isokoskelo ja pesivät kyhmyjoutsenmäärät. Lähes maakunnallista merkitystä on myös lahdella pesivien silkkiuikkujen ja sinisorsien määrillä. Vähälukuisemmista vesilinnuista lahdella levähtää säännöllisesti mm. uiveloita ja tukkakoskeloita. Espoonlahden pohjukassa tavataan viita- ja luhtakerttusia sekä satakieliä, rytikerttusia ja punavarpusia. Pohjukka on kalasääsken ja nuolihaukan ruokaluuetta.

Espoonlahden rantojen rakentaminen on heikentänyt alueen linnustollista merkitystä vuosien saatossa ja lahtea uhkaa ravinnepestöistä johtuva rehevöityminen.

Vitträsk yltää linnustoarvoiltaan lähes maakunnallisesti tärkeään luokkaan (Ellermaa 2010). Järvi on syksyisin kuikan merkittävä levähdyspaikka ja on kesäisin myös kuikkaparvien kalastuspaikka. Myös silkkiuikkuja tavataan Vitträskiltä huomattavia määriä.

Kaavan vaikutusten arviointi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden perusteella Tringa katsoo, että Masalan osayleiskaavan vaikutukset Espoonlahden Natura-alueeseen tulee arvioida luonnonsuojelulain 65§:n tarkoittamalla tavalla.

Arviointiin tulee sisällyttää alueen nykyisen maankäytön ja toteuttamattomien kaavojen yhteisvaikutukset, sillä jo alueen nykyisellä maankäytöllä on vaikutettu Espoonlahden Natura-alueen arvoihin kielteisesti. Maankäytön myötä lisääntyneen häirinnän (suojavyöhykkeen menetys, virkistyspaineen kasvu) lisäksi arvioissa tulee huomioida lahteen pääsevä ravinnekuorma, mittaamalla nykyinen kuormitus ja mallintamalla osayleiskaavaluonnoksen perusteella lisääntyvä typpi- ja fosforikuormitus. Mikäli ravinnepestöt mallinnuksen perusteella tulisivat kasvamaan, tulee arvioinnissa suunnitella myös keinot vähintään 1,5 kertaisen kuormituksen poistamiseen.

Tarvittavien lievennystoimenpiteiden rahoitus tulee suunnitella arvioinnin yhteydessä.

Espoonlahden Natura-alueen suojelutavoitteiden kehitys ja toteutuminen tulee olla selvillä ennen kaavaluonnoksen valmistumista, jotta on mahdollista verrata kaavan toteuttamisen vaikutuksia niihin.

Kaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä tulee selvittää myös kaavan toteuttamisen vaikutukset Vitträskin lintualueeseen sekä kaava-alueen metsiin, joista luontoarvojen näkökulmasta merkittävämpiä löytyy ainakin Sundsbergistä ja Jorvaksen pohjoispuolelta.

Rakentamisen lisääntymisen myötä luontoretkeilyyn soveltuvat virkistysalueet väistämättä vähenevät samalla kun virkistyspaine alueella kasvaa merkittävästi uusien asukkaiden myötä. Kaavan suunnittelussa tulee ottaa kantaa myös virkistysalueiden riittävyteen sekä virkistyspaineen kestoon myös kaava-alueen ulkopuolella.

Kaavan vaikutusten arvioinnin tulee olla nähtävillä jo luonnosvaiheessa, jotta osalliset pystyvät ottamaan kantaa kaavaratkaisuihin ja kaavan muokkaaminen palautteen perusteella on ehdotusvaihetta helpompaa.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2014
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingförstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Lähteet:

Ellermaa, M. 2010: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37. - 38: 140 – 173. Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingförstraktens